

Τα δάση μας και η προστασία τους

Τα δάση και τα μάτια σου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Γ.Τ.Π. 93/2003—20.000

ISBN 9963-38-818-3

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Κώνος Λτδ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Τα δάση μας.....	5
2. Το δάσος είναι πολύτιμο.....	7
3. Ο κίνδυνος των πυρκαγιών.....	11
4. Αιτίες των δασικών πυρκαγιών.....	13
5. Συνέπειες των δασικών πυρκαγιών.....	15
6. Πώς θα αποφύγεις τον κίνδυνο της φωτιάς.....	19

Δάσος = ομορφιά, υγεία, πολιτισμός, ζωή

Πυρκαγιά = ασχήμια, χάος, καταστροφή

Δ Ι Α Λ Ε Ξ Ε

1. Τα δάση μας

Η κάθε χώρα που έχει δάση θεωρείται προνομιακή όχι μόνο γιατί αυτά καλλωπίζουν τις περιοχές της αλλά και γιατί αποτελούν πολύτιμο ανανεώσιμο φυσικό πόρο, με διαχρονικές δυνατότητες που αν αξιοποιούνται κατάλληλα μπορούν να συμβάλουν στην καλύτερη υγεία της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Όταν μιλούμε για δάσος εννοούμε μια έκταση που είναι καλυμμένη με διάφορα είδη βλάστησης, δέντρα, θάμνους, φρύγανα, χόρτα και κατοικείται από διάφορους ζωικούς οργανισμούς. Αυτά τα στοιχεία αποτελούν ένα πολυσύνθετο σύνολο με δική του ζωή και λειτουργίες που ονομάζεται δασικό οικοσύστημα και παίζει σημαντικό ρόλο στη βιολογική ισορροπία μέσα στη φύση.

Η πατρίδα μας στην αρχαιότητα χαρακτηριζόταν "δασόεσσα" επειδή ήταν καλυμμένη με πυκνά δάση. Με τα χρόνια όμως, ο άνθρωπος κατέστρεψε τη βλάστηση με την αλόγιστη εκμετάλλευση, τις

εκχερσώσεις και τις συνεχείς πυρκαγιές. Αποτέλεσμα ήταν να υποβαθμιστούν και να περιοριστούν τα δάση μας στις ορεινές περιοχές του Τροόδου και του Πενταδακτύλου.

Σήμερα οι δασικές φυτοδιαπλάσεις της Κύπρου καλύπτουν το 42% περίπου της κυπριακής γης σε κρατικές και ιδιωτικές γαίες.

Η βλάστηση των δασών μας αποτελείται από κωνοφόρα και πλατύφυλλα. Από πεύκα, κέδρους, κυπαρίσσια, πλατάνια, σκλήδρους, αόρατους, αντροκλιές,

λατζιές (είδος δρυ), σφένδαμνους, τρεμιθιές, σχινιές και άλλα.

Οι κλιματοεδαφικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί μας (οι ψηλές θερμοκρασίες με τους ισχυρούς ανέμους, η ξηροφυτική μορφή της βλάστησης και οι μεγάλες κλίσεις) ευνοούν τη γρήγορη εξάπλωση των πυρκαγιών.

Σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία τα κρατικά δάση χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Τα κύρια κρατικά δάση και τα δευτερεύοντα κρατικά δάση. Η πρώτη κατηγορία χωρίζεται σε Μόνιμες Δασικές Περιοχές, σε Εθνικά Δασικά Πάρκα και σε περιοχές Προστασίας της Χλωρίδας και Πανίδας. Η δεύτερη κατηγορία χωρίζεται σε Δάση Πολλαπλής Χρήσης, Κοινοτικά Δάση, Δημοτικά Δάση, Δενδροκομεία και Περιοχές Βόσκησης.

2. Το δάσος είναι πολύτιμο

Το δάσος είναι η σπονδυλική στήλη του Φυσικού Περιβάλλοντος. Είναι ένας ανανεώσιμος φυσικός πόρος, αναντικατάστατος, ένα πολυδύναμο οικοσύστημα που έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί για τον άνθρωπο, σαν τελικό αποδέκτη, συνθήκες καλύτερης ζωής.

Το δάσος δεν είναι μόνο δέντρα. Είναι μια πολυσύνθετη οντότητα (οικοσύστημα) όπου πολυποίκιλα στοιχεία συνυπάρχουν, συμβιώνουν, αλληλοεπιδρούν, αλληλοαντιδρούν και τελικά, δεδομένου ότι δεν επιδρά ο άνθρωπος, καταφέρνουν να εξισορροπούν τις σχέσεις τους με αποτέλεσμα να παίζουν σημαντικό ρόλο στη βιολογική ισορροπία μέσα στη φύση. Τα στοιχεία αυτά είναι τα δέντρα, οι θάμνοι, οι πόες, η μικροχλωρίδα και άλλη βλάστηση, τα πουλιά, τα ζώα, οι μικροοργανισμοί, το έδαφος με όλα τα οργανικά και ανόργανα συστατικά, οι βράχοι, το νερό και τέλος η βροχή, η σκιά, η θερμοκρασία, το φως και γενικά το κλίμα.

Στη σημερινή εποχή που η μόλυνση του περιβάλλοντος αποτελεί αιτία διατάραξης της υγείας του ανθρώπου, το δάσος λειτουργεί αδιάκοπα, σαν βιολογικό εργαστήριο που παράγει προϊόντα και προσφέρει υπηρεσίες αποτρέποντας την πλήρη κατάρρευση του.

Επομένως το δάσος είναι πολύτιμο. Για ποιους όμως συγκεκριμένους λόγους το δάσος είναι πολύτιμο;

1. Παράγει το οξυγόνο.

Το πιο πολύτιμο και αναντικατάστατο στοιχείο που χωρίς αυτό δεν μπορεί ο άνθρωπος να ζήσει και γενικά χωρίς αυτό δεν υπάρχει ζωή. Ένα εκτάριο δάσους (7,5 περίπου σκάλες) παράγει 5 τόνους οξυγόνο το χρόνο. Τους 2,5 τόνους χρειάζεται για ικανοποίηση των δικών του αναγκών ενώ 2,5 τόνοι αποδεσμεύονται για τις ανάγκες του ανθρώπου και των άλλων έμβιων όντων. Με την ποσότητα αυτή ικανοποιούνται οι ανάγκες σε οξυγόνο 10 ανθρώπων.

- 2. Δημιουργεί ένα ευχάριστο ενδοδασικό περιβάλλον.** Το φύλλωμα του δάσους μειώνει την ένταση του φωτός, απορροφώντας την ερυθρά ακτινοβολία. Έτσι μέσα στο δάσος το φως είναι πλούσιο σε πράσινη ακτινοβολία πράγμα που επιδρά και προκαλεί ηρεμία στον άνθρωπο.
- 3. Απορροφά ή συγκρατεί βλαβερές ουσίες,** όπως διοξείδιο του άνθρακα, στερεά σωματίδια, διοξείδιο του θείου και άλλα οξειδία. Ένα στρέμμα δάσους απορροφά σε ένα χρόνο, 400 κιλά διοξείδιο του άνθρακα και το μετατρέπει σε οξυγόνο.
- 4. Μειώνει τους θορύβους.** Η βλάστηση του δάσους έχει την ικανότητα να μειώνει τους θορύβους και να προστατεύει την ηρεμία του ανθρώπου.
- 5. Αμβλύνει τις ακραίες θερμοκρασίες.** Το καλοκαίρι μειώνει τις ψηλές θερμοκρασίες ενώ το χειμώνα αυξάνει τις χαμηλές. Το δάσος συγκρατεί μεγάλο μέρος της ηλιακής ακτινοβολίας και παρεμποδίζει τη γήινη ακτινοβολία.

6. **Μειώνει την ορμή και ένταση των ανέμων.**
7. **Αυξάνει τις βροχές** μετατρέποντας την υγρασία του αέρα και την ομίχλη σε βροχή.
8. **Προφυλάσσει το χώμα από τη δύναμη των βροχών** αποτρέποντας έτσι το φαινόμενο της διάβρωσης και το σχηματισμό χειμάρρων και πλημμύρων στα πεδινά.
9. **Εμπλουτίζει τα υπόγεια νερά.** Το μεγαλύτερο ποσοστό της βροχοπτώσης μέσα στα δάση απορροφάται από το έδαφος που είναι σαν σφουγγάρι και εμπλουτίζονται οι υπόγειες υδατοδεξαμενές με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι πηγές νερού και το νερό στα φρεάτια.
10. **Βελτιώνει την ποιότητα του νερού.** Το νερό από το δάσος είναι καθαρό, χωρίς αμμωνιακά και νιτρικά άλατα, χωρίς κολοβακτηρίδια, με περισσότερα ωφέλιμα ιόντα ορυκτών ουσιών και καλύτερο ΡΗ.
11. **Μειώνει την εξάτμιση του εδάφους και αυξάνει την υγρασία του.** Αύξηση της υγρασίας σημαίνει περισσότερη βλάστηση, πιο πλούσια πανίδα και δροσιά το καλοκαίρι.
12. **Δημιουργεί το έδαφος χωρίς να εξαντλεί τα συστατικά του.** Αυτό επιτυγχάνεται με την ανακύκλωση των θρεπτικών συστατικών. Όλη η οργανική ουσία που πέφτει στο έδαφος, φύλλα, κλαδιά, κλπ., βελτιώνει το έδαφος.
13. **Αποτελεί καταφύγιο της πανίδας και της χλωρίδας.** Μέσα στο δάσος βρίσκουν προστασία διάφορα είδη της πανίδας και με αυτό τον τρόπο διαιωνίζεται το είδος τους, χωρίς να παρουσιάζεται το πρόβλημα της εξαφάνισής τους. Μέσα στο δασικό περιβάλλον

υπάρχουν επίσης, οι διευκολύνσεις για ανάπτυξη και διαιώνιση διαφόρων ειδών της χλωρίδας με αποτέλεσμα να διατηρείται η βιολογική ποικιλότητα.

- 14. Παράγει μεγάλες ποσότητες βιομάζας** όπως ξύλο, χόρτα, φύλλα που χρησιμοποιεί ο άνθρωπος για τις διάφορες ανάγκες του.
- 15. Προσφέρει ευκαιρίες για ψυχαγωγία, πνευματική, ψυχική και σωματική υγεία.** Στο δάσος ο άνθρωπος μπορεί να διασκεδάσει παρέα με τη φύση, να ηρεμήσει μέσα στο ήσυχο χωρίς καυσαέρια δασικό περιβάλλον και να περπατήσει απολαμβάνοντας την ομορφιά των τοπίων και το πλούσιο οξυγόνο.
- 16. Βοηθά στην πολιτιστική ανάπτυξη ενός τόπου.** Με αντικείμενο το δάσος οι άνθρωποι εκφράζονται καλύτερα, επιδίδονται στη λογοτεχνία, ζωγραφική και γενικά στις καλές τέχνες.
- 17. Συμβάλλει στην κοινωνική ανάπτυξη και προάγει τον πολιτισμό.** Με το δάσος οι άνθρωποι γίνονται ημερότεροι, εναρμονίζονται πιο εύκολα με τη φύση, αγαπούν τα δέντρα και τα άγρια τοπία. Κάποιος που αγαπά το δάσος και γενικά τη φύση είναι σίγουρο ότι θα αγαπά και το συνάνθρωπό του.
- 18. Προσφέρει εργασία σε πολλούς ανθρώπους** κυρίως στους παραδασόβιους, συμβάλλοντας έτσι στη μείωση της ανεργίας.

3. Ο κίνδυνος των πυρκαγιών

Τα δάση της πατρίδας μας συμβάλλουν στην καλύτερη ζωή των κατοίκων και αποτελούν ανεκτίμητο θησαυρό. Η τυχόν μείωση ή εξαφάνιση τους είναι θέματα που θα πρέπει να μας απασχολούν. Οι κίνδυνοι που απειλούν τα δάση μας είναι καθημερινοί και όλοι σχεδόν προέρχονται από τη ΦΩΤΙΑ.

Κάθε καλοκαιρινή περίοδο (από Μάιο μέχρι τέλος Νοεμβρίου), οι πυρκαγιές απειλούν όχι μόνο τις δασοκαλυμμένες εκτάσεις αλλά και κάθε μορφή βλάστησης, που υπάρχει, από τις παραλίες μέχρι τα βουνά. Η αποτέφρωση της βλάστησης έχει ανυπολόγιστες συνέπειες για την οικονομία, το περιβάλλον, για την ίδια τη ζωή μας.

Στην Κύπρο τρεις σοβαροί παράγοντες ευνοούν σε εξαιρετικό βαθμό την εμφάνιση και επέκταση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, των πυρκαγιών. Οι παράγοντες αυτοί είναι: Η μακρά ξηρά περίοδος του καλοκαιριού με ψηλές θερμοκρασίες και δυνατούς ανέμους, η ξηροφυτική μορφή της βλάστησης και τέλος η γεωμορφολογία του εδάφους με τις μεγάλες κλίσεις.

Δασικές πυρκαγιές (Τα χειρότερα 10 χρόνια από το 1886)

Έτος	Αριθμός πυρκαγιών	Καείσα έκταση (εκτάρια)
1890	40	4 414
1892	46	1 338
1894	32	3 344
1919	102	1 338
1924	63	5 618
1932	140	1 314
1956	126	7 582
1958	128	2 289
1964	65	2 706
1974	41	25 897

Η φωτιά είναι ο κυριότερος εχθρός των δασών και ο πιο ύπουλος. Μεταφέρεται εύκολα και αθέατα σε οποιοδήποτε σημείο υπό μορφή σπύρτου ή αναπτήρα. Φλόγα φωτιάς δεν υπάρχει από μόνη της αλλά δημιουργείται από τον άνθρωπο τόσο εύκολα που εξελίσσεται σε μεγάλη πυρκαγιά και προκαλεί φοβερές καταστροφές. Επομένως ας μην παίζουμε με τη φωτιά.

Μια εικόνα αυτής της απειλής και τελικά της καταστροφής μας δίνουν τα στοιχεία του πίνακα στη σελ.11. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν τα χειρότερα 10 χρόνια, από το 1886.

Με την επαγρύπνηση και τη συμβολή όλων μας στις προσπάθειες για μείωση του κινδύνου της φωτιάς, σιγά σιγά θα φθάσουμε στο σημείο να τον εξαλείψουμε τελείως. Το θετικό αποτέλεσμα αυτής της επαγρύπνησης φαίνεται από τον πιο κάτω πίνακα που μπορείτε να αντιπαραβάλετε με τον προηγούμενο και να προβληματιστείτε.

Δασικές πυρκαγιές (Τα καλύτερα 10 χρόνια από το 1886)

Έτος	Αριθμός πυρκαγιών	Καείσα έκταση (εκτάρια)
1950	35	25
1952	41	27
1981	23	16
1983	21	15
1989	19	15
1990	11	9
1991	14	27
1992	18	9
1999	20	3
2002	28	20

4. Αιτίες των δασικών πυρκαγιών

Aπό τη στιγμή που αποφασίζουμε να συμβάλουμε όλοι μας στην αποτροπή των δασικών πυρκαγιών θα πρέπει να γνωρίζουμε, όσο γίνεται καλύτερα, τις αιτίες που τις προκαλούν.

Η γνώση θα μας βοηθήσει, όταν βρισκόμαστε μέσα ή κοντά σε δάση ή ακόμη στην ύπαιθρο, να αποφεύγουμε κάποιες ενέργειες που μπορούν να γίνουν αιτίες πυρκαγιών. Και αν σε εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να κάνουμε κάτι, να παίρνουμε τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα αποφυγής πυρκαγιάς.

Στην Κύπρο οι πυρκαγιές προέρχονται από δύο κύριες αιτίες:

(α) Από φυσικές αιτίες, τους κεραυνούς

(β) Από ανθρώπινες δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται συνήθως από αμέλεια.

Το πρόβλημα των κεραυνών δεν είναι μεγάλο και όταν παρουσιαστεί μπορεί να αντιμετωπιστεί.

Οι ανθρώπινες δραστηριότητες που μπορεί να προκαλέσουν πυρκαγιές είναι:

- ▶ καψάλισμα αποκαλάμης
- ▶ πέταμα αναμμένων σπέρτων και τσιγάρων
- ▶ κάψιμο χόρτων, φρακτών, καλαμιών κλπ.
- ▶ κάψιμο σκουπιδιών
- ▶ επιτόλαιο και ανεξέλεγκτο άναμμα καρβούνων για ψήσιμο της πατροπαράδοτης σουβλας.

Οι πιο πάνω ενέργειες ξεφεύγουν από τον έλεγχο του ανθρώπου, με αποτέλεσμα η φωτιά να αποτεφρώνει στο πέρασμα της μεγάλες εκτάσεις αφήνοντας πίσω της στάχτη, μαυρίλα και ερήμωση.

Οι συχνές πυρκαγιές προκαλούν ανυπολόγιστες συνέπειες και πολλές φορές ανεπανόρθωτες καταστροφές. Αυτή η διαπίστωση θα πρέπει να

μας προβληματίσει και να μας κάνει να αλλάξουμε συμπεριφορά απέναντι στο πράσινο της πατρίδας μας. Προστατεύοντας τα δάση μας προστατεύουμε τον εαυτό μας και επενδύουμε υγεία σε αγαπημένα μας πρόσωπα. Στα πρόσωπα που ζουν σήμερα και σε αυτά που θα μας διαδεχθούν. Στον πατέρα, μητέρα, αδελφία, παιδιά, συγγενείς, στο λαό μας.

Δάσος (καύσιμη ύλη)

+

=

Εγκληματική αδιαφορία

=

Ερήμωση/καταστροφή

5. Συνέπειες των δασικών πυρκαγιών

Κάθε πυρκαγιά προκαλεί ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ. Η καταστροφή που αφήνει πίσω της κάθε πυρκαγιά είναι πολυδιάστατη με βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες. Οι συνέπειες είναι υλικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικολογικές.

Υλικές συνέπειες είναι οι τεράστιες δαπάνες που απαιτούνται για την κατάσβεση, η απώλεια ξύλου και των άλλων προϊόντων του δάσους που καίγονται και τα έσοδα εκείνα που στερείται το κράτος ή άλλοι δασοκτήμονες για πολλά χρόνια από την αναμενόμενη παραγωγή. Στις άμεσες υλικές συνέπειες συγκαταλέγονται και οι τυχόν ζημιές σε σπίτια, ζώα και γενικά διάφορα έργα που κατασκεύασε ο άνθρωπος με σκοπό την ευημερία του.

Οι οικολογικές συνέπειες μιας πυρκαγιάς είναι ανυπολόγιστες και καθοριστικές για τη μετέπειτα εμφάνιση και λειτουργία ενός οικοτόπου που κήκε.

Οι πυρκαγιές ζημιώνουν, υποβαθμίζουν και μειώνουν την παραγωγικότητα του εδάφους με αποτέλεσμα να δημιουργούνται δύσκολες

συνθήκες για την επανεγκατάσταση νέας βλάστησης.

Στη χώρα μας που η γεωμορφολογία της γης χαρακτηρίζεται από τις μεγάλες κλίσεις, παρουσιάζεται έντονα το πρόβλημα της διάβρωσης σε αποδασωμένους χώρους. Το πρόβλημα αυτό μεγαθύνεται με τις απότομες βροχές που πέφτουν ανεμπόδιστα με δύναμη στα γυμνά εδάφη. Η ποσότητα του εδάφους που παρασύρεται κάθε χρόνο και μεταφέρεται προς τα κάτω είναι τεράστια και οι μακροπρόθεσμες συνέπειες του απογυμνωμένου φαλακρού τοπίου που εγκαταλείπεται, είναι φοβερές.

Με την απογύμνωση των ορεινών κυπριακών εδαφών από τον προστατευτικό βλαστικό μανδύα, οι βροχές συμβάλλουν στη δημιουργία χειμάρρων και πλημμυρών που καταστρέφουν γεωργικές καλλιέργειες, σπίτια, δρόμους και άλλα έργα.

Στην πατρίδα μας, το νερό που αποτελεί περιοριστικό παράγοντα στην οικονομία του τόπου, πάνω στα γυμνά εδάφη που δημιουργούνται από τις πυρκαγιές, μετατρέπεται σε αφύλακτο θησαυρό που φεύγει αναξιοποίητο προς τη θάλασσα. Το νερό των βροχών αντί να εμπλουτίζει τις υπόγειες υδάτινες δεξαμενές και τις πηγές, απορρέει επιφανειακά και χάνεται προς τα κατάντη.

Οι πυρκαγιές δημιουργούν οικολογικό χάος. Επέρχεται οικολογική αναστάτωση με την καταστροφή της χλωρίδας και πανίδας, του μικροκλίματος, του εδάφους κλπ.

Σημαντικές συνέπειες είναι και ο τερματισμός των ευκαιριών αναψυχής, η μετατροπή του υγιεινού περιβάλλοντος σε μολυσματικό τοπίο, η έλλειψη πια της αισθητικής απόλαυσης, της σωματικής και ψυχικής ξεκούρασης.

Με την ερήμωση του τοπίου εξ' αιτίας των πυρκαγιών, αφαιρείται ταυτόχρονα και η δυνατότητα και οι ευκαιρίες απασχόλησης.

Επιβαρύνεται η οικονομία του τόπου με τις τεράστιες δαπάνες που απαιτούνται τόσο για την κατάσβεση των πυρκαγιών όσο και για την αποκατάσταση των ζημιών, αυτών βέβαια που είναι δυνατό να αποκατασταθούν (απομάκρυνση της καμένης ξυλείας, αναδασώσεις κλπ.).

Συμπερασματικά οι συνέπειες που δημιουργούνται ύστερα από μια πυρκαγιά είναι:

- ▶ Καταστρέφεται το πράσινο.
- ▶ Ζημιώνεται η οικονομία.
- ▶ Καταστρέφεται η οικολογική ισορροπία.
- ▶ Καταστρέφεται η δυνατότητα του καταφυγίου της πανίδας και χλωρίδας.
- ▶ Καταστρέφεται η βιοποικιλότητα.
- ▶ Διαβρώνονται τα εδάφη.
- ▶ Δημιουργούνται χείμαρροι.

- ▶ Ενισχύονται οι πλημμύρες.
- ▶ Μειώνονται τα υπόγεια νερά.
- ▶ Επηρεάζεται αρνητικά το κλίμα.
- ▶ Χάνεται η αισθητική οπτική ομορφιά με όλα τα δυσμενή επακόλουθα στην ψυχική και πνευματική κατάσταση του ανθρώπου.
- ▶ Αποστερείται ο τόπος πολύτιμης πηγής υγείας (οξυγόνο, δροσιά, καθαριότητα ατμόσφαιρας κλπ.).
- ▶ Παρουσιάζεται έλλειψη εργασίας.
- ▶ Ερημώνεται σταδιακά ο τόπος.
- ▶ Κινδυνεύουν ζωές ανθρώπων και ζώων.

**Βοήθα και συ. Το δάσος είναι και δική σου περιουσία.
Είναι και δική σου υπόθεση.**

Αν προσέξεις καπνό ή φωτιά

- ◉ **Ειδοποίησε το Τμήμα Δασών στο ΤΗΛ.: 1407 ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μπορείς, τη Δασική Υπηρεσία ΣΥΝΤΟΜΑ και ΓΡΗΓΟΡΑ.**
- ◉ **Πήγαινε κοντά και βοήθησε στην κατάσβεση.**

6. Πώς θα αποφύγεις τον κίνδυνο της φωτιάς

Για να μην παρουσιαστεί πυρκαγιά, για να μην έχουμε τις δυσμενείς και τρομακτικές συνέπειες, για να μη βλέπουμε καμένα μαύρα τοπία, θα πρέπει να σκεφτούμε σοβαρά. Μια απλή σπίθα από αναμμένο σπίρτο, από αναπτήρα, από τσιγάρο, προκαλεί πυρκαγιά. Επομένως όταν κρατάμε στα χέρια μας σπίρτα, αναπτήρα και τσιγάρα αναμμένα, στο νου μας θα πρέπει να περιτριγυρίζει η σκέψη ότι στα χέρια μας κρατάμε την αιτία της καταστροφής. Κρατάμε βόμβες που αν εκραγούν θα καταστρέψουν τη ζωή μας και θα κάψουν το μεγάλο σπίτι μέσα στο οποίο ζούμε και θα συνεχίσουν να ζουν και τα παιδιά μας.

Λοιπόν πιο συγκεκριμένα, **πώς θα αποφύγεις τον κίνδυνο της φωτιάς;**

- ▶ Όταν βρίσκεσαι στην ύπαιθρο, κοντά ή μέσα στα δάση μην ανάβεις επιτόλεια, ανεξελεγκτα φωτιά.
- ▶ Μην ανάβεις φωτιά στους σκυβαλότοπους. Ύψωσε και συ τη φωνή σου, στην πόλη ή στο χωριό όπου κατοικάς, να μην ανάβονται τα σκουπίδια. Οι προοδευτικοί κάτοικοι είναι ευαισθητοποιημένοι και αντιδρούν άμεσα στα κακά που καταστρέφουν τον τόπο μας.
- ▶ Μην πετάς αναμμένα τσιγάρα ή αναμμένα σπίρτα.
- ▶ Μην καίεις τις αποκαλάμες. Μην καψαλίζεις τα χωράφια σου. Αν σκέφτεσαι διαφορετικά, ζήτησε τη γνώμη και τη βοήθεια της Δασικής Υπηρεσίας.
- ▶ Όταν θελήσεις να εκδράμεις στο δάσος για την καθιερωμένη θερινή αναψυχή, χρησιμοποίησε τους εκδρομικούς χώρους. Εκεί θα βρεις όλες τις υπαίθριες διευκολύνσεις. Αν είναι υπερπλήρεις οι χώροι αυτοί από άλλους εκδρομείς, ζήτησε τη βοήθεια των δασικών υπαλλήλων που βρίσκονται σε συνεχή περιπολία. Αυτοί θα σου βρουν κατάλληλο χώρο και εσύ τελικά θα περάσεις όμορφα και ξέγνοιαστα, μαζί με την οικογένεια και τους φίλους σου, σ' ένα ωραίο πράσινο περιβάλλον.
- ▶ Όταν δεις ή αντιληφθείς κάποιους να παρανομούν μέσα στη δική σου περιουσία, (το δάσος είναι περιουσία όλων), ζήτησε από αυτούς

ευγενικά να είναι προσεκτικοί ή ειδοποίησε τη Δασική Υπηρεσία σχετικά.

- ▶ Αν δεις ή αντιληφθείς καπνό ή φωτιά ειδοποίησε ΣΥΝΤΟΜΑ και ΓΡΗΓΟΡΑ τη Δασική Υπηρεσία. Πρέπει να ξέρεις ότι στην περίπτωση της πυρκαγιάς η ΤΑΧΥΤΗΤΑ είναι προκαθοριστικός παράγοντας για την αποτελεσματική κατάσβεση της σε μικρότερη έκταση γης. Αν η φωτιά είναι κοντά σου, κάνε κάτι για να την περιορίσεις.
- ▶ Υπάκουσε στις υποδείξεις και συμβουλές των δασικών υπαλλήλων. Αυτοί ξέρουν την τεχνική της κατάσβεσης.
- ▶ Κατά τα Σαββατοκυριακά ή τις αργίες που θα ασχοληθείς με τις διάφορες δουλειές στον αγρό σου, μην ανάψεις φωτιά. Ουδέποτε να λες νικώ και ελέγχω τη φωτιά. Η φωτιά είναι ύπουλη και ξεφεύγει αστραπιαία με ένα απαλό φύσημα του ανέμου. Η καταστροφή θα συντελεστεί και εσύ θα νιώθεις τύψεις.
- ▶ Αν είσαι κυνηγός και περπατάς σπιθαμή με σπιθαμή την ύπαιθρο της κυπριακής γης, μην ανάψεις φωτιά, για να έχεις τη δυνατότητα να ξαναπερπατήσεις μέσα στην πράσινη αυτή ομορφιά.
- ▶ Όπου κι' αν βρίσκεσαι να συμβάλλεις στην ευαισθητοποίηση του κοινού και να θίγεις την αναγκαιότητα προστασίας του πράσινου της πατρίδας μας.
- ▶ Να συμβάλλεις στην αναζήτηση και τιμωρία του ατόμου εκείνου που αρνείται να υπακούσει στην εθνική επιταγή για προστασία των δασών.
- ▶ Πήγαινε στο δάσος ή στην ύπαιθρο για να ερευνήσεις το περιβάλλον, να γνωρίσεις από κοντά τη φύση, να ικανοποιήσεις τον εαυτό σου αισθητικά και ψυχικά. Μη βλέπεις το δάσος ως τόπο, όπου θα απολαύσεις μόνο τη σούβλα.

**ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΔΑΣΟΣ:
ΟΜΟΡΦΑΙΝΕΙ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ.**

**ΘΥΜΗΣΟΥ:
ΖΟΥΜΕ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΕΡΗΜΟΥΣ.
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΕ ΤΟ.**

Καφάλισμα

=

Στάχτη

Το δάσος

Πέταμα σπέρτων και τσιγάρων

=

Ερήμωση

**ΠΟΥ
ΛΑΧΤΑΡΙΖΕΣ**

Κάψιμο φρακτών

=

Αφανισμός

**ΩΣΠΟΥ ΝΑ
ΤΟ ΠΕΡΑΣΕΙΣ**

Κάψιμο σκουτιδιών

=

Έγκλημα

**ΤΩΡΑ ΝΑ ΤΟ
ΞΕΧΑΣΕΙΣ**

Σούβλα

=

Θάνατος

**ΔΙΑΒΑΤΗ
ΑΠΟΣΠΕΡΝΕ.**

